

Saattohoitosuosituksset ja niiden tausta

Saattohoitotutkimuksen päivä

Tampere 9.10.2014

TtT Aira Pihlainen

Esityksen sisältö

Suomalaisen saattohoidon lähihistoria

Saattohoitosuosituksset

Saattohoidon nykytilanne,
tulevaisuuden, näkymiä ja
pohdintaa

Suomalaisen saattohoidon lähihistoria

Terminaalihoitoa koskevat ohjeet, 1982

Erikoistuneet saattohoitokodit Tampere (1988), Helsinki, Turku ja Hämeenlinna

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 1992

ETENE 2003 Saattohoito julkaisu

Saattohoitosuosituksien laadinta

Kansalaisaloitteet ja eduskuntakeskustelut saattohoidon kehittämistä 2000-luvulla

Saattohoito Suomessa asiantuntija työkokous, STM 2009

ETENEn saattohoitosuunnitelmien selvitys 2009

Kansainväliset velvoitteet; WHO 2002, Euroopan neuvosto 2003, Euroopan parlamentti 2007 ja Euroopan palliatiivisen hoidon yhdistys 2009 ja 2010

Saattohoitosuosituksset (2010)

1. Saattohoidon perustana potilaan ihmisarvo ja itsemääräämisoikeus
2. Saattohoidon perustana ihmisen kuolemaan johtava sairaus
3. Vastuu lääkäriellä, 24/7 vastuusuhteet määritelty
4. Lääkärit ja hoitajat koulutettu saattohoitoon (palliatiivinen hoito)

Saattohoitosuosituksat jatkuu

5. Hoitohenkilökunnan osaamisalueet:
- kärsimyksen ja kivun lievittäminen
 - psyko-sosiaaliset, fyysiset, henkiset, eksistentiaaliset sekä kulttuuriset tarpeet ja toiveet
 - lähestyvän kuoleman merkit ja kuoleman hetki
 - omaisten tuki potilaan kuoleman jälkeen

Saattohoitosuositukset jatkuu

6. Saattohoitoa järjestävä laitos sitoutuu potilaan tarpeisiin, toiveisiin, hyvää laatuun ja Käypä hoitosuositukseen
7. Saattohoitoa toteutetaan potilaan toiveiden mukaisesti laitoksissa ja kodeissa
8. Sairaanhoidopiirit ja terveyskeskukset vastaavat saattohoidon organisoinnista
9. Saattohoitotyötä tekevän hoitohenkilöstön työhyvinvoinnista, herkkyyden ja intuition säilymistä tuetaan
10. Saattohoidon kansalaiskeskustelu

Saattohoitosuosittelusten vaatimat kehittämishetimitämiskohheet 2010

1. Sairaanhoidopiirit laativat saattohoisuunnitelmat yhteistyössä perus- ja sosiaalihuollon kanssa
2. Perusterveydenhuolto vastaa alueellaan saattohoidon toteuttamisesta
3. Erikoissairaanhoido konsultointiapua perusterveydenhuollolle 24/7
4. Saattohoitopolku selkiintyy
5. Terveystenhuollon hoitohenkilöstön saattohoito-osaaminen varmistuu

Saattohoito Suomessa (2012)

Saattohoitosuunnitelmat (-strategiat)
sairaanhoidopiireissä, hoitoketjut ja yhteistyö
erikois- ja perusterveydenhuollossa

Eri vaatimustasoisia saattohoitovuodepaikkoja
327 (tarve 540) eri puolilla Suomea

Hoitohenkilöstön saattohoito-osaaminen
lisääntynyt etenkin lääkäreillä

Saattohoitotutkimusta käynnissä

Lähteet:

Huttunen, Pihlainen, Topo 2012 Sairaanhoidopiirien ja suurten kaupunkien
saattohoitosuunnitelmat vuonna 2012.

9. Aira Pihlainen
Pihlainen 2012 Saattohoitoyksiköt, hoidon vaativuuden tasot ja henkilöstö
vuonna 2012.

9.10.2014

Saattohoidon näkymiä ja pohdintaa

Eri-ikäisten ja -sairauksien saattohoidon vaatimuksista ei näy keskustelua

Saattohoidon kansalaiskeskustelua TV:n ajankohtaisohjelmissa ja lehtiartikkeleissa

Saattohoitolaki tarpeellinenko?

Viestit saattohoitokotien potilaspaikoista

Lähteitä

EAPC (2009 ja 2010) White Paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe (osat 1 ja 2), Recommendations from the European Association for Palliative Care. European Journal of Palliative Care, 2009, 278 - 289. ja 2010, 22 - 33.

ETENE (2003) Saattohoito. ETENE julkaisuja 8.

ETENE (2012) Saattohoitosuunnitelmat Suomessa vuosina 2001, 2009 ja 2012 – suunnitelmat ja toteutus. ETENE julkaisuja 36.

STM (2010) Hyvä saattohoito Suomessa – asiantuntijakuulemiseen perustuvat saattohoitosuosituksset. STM julkaisuja 2010:6.